

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ**

Кафедра міського господарства

МАГІСТР

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан ФУПІ

/ А.М. Мамедов /

26 червня 2021 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«НОРМУВАННЯ МІСТОБУДІВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»**

шифр	назва спеціальності
28	Публічне управління та адміністрування
	Освітня програма
	Державне управління у сфері містобудівної діяльності

Розробник:

Апостолова-Сосса Л.О., к.т.н., доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри міського господарства

протокол № 7 від 16 червня 2021 року

завідувач кафедри

(Мамедов А.М.)

Схвалено науково-методичною комісією спеціальності
(НМКС): "Публічне управління та адміністрування"

Протокол №3 від 18 червня 2021 року

Голова НМКС

(підпис)

(Хлапонін Д.Ю.)

(прізвище та ініціали)

ВИТЯГ З НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ 2021-2022 рр.

шифр	Назва спеціальності (спеціалізації)	Форма навчання: денна									Самостійна робота	Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження	
		Кредитів на сем.	Обсяг годин					Кількість індивідуальних робіт							
			Всього	аудиторних			КП	КР	РГ	Контрольна робота/ індивідуальне завдання					
				Разом	Л	Лр									Пз
281	Публічне управління та адміністрування («Державне управління у сфері містобудівної діяльності»)	4	120	40	20		20				1	80	залік	2	

шифр	Назва спеціальності (спеціалізації)	Форма навчання: заочна									Самостійна робота	Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження	
		Кредитів на сем.	Обсяг годин					Кількість індивідуальних робіт							
			Всього	аудиторних			КП	КР	РГ	Контрольна робота/ індивідуальне завдання					
				Разом	Л	Лр									Пз
281	Публічне управління та адміністрування («Державне управління у сфері містобудівної діяльності»)	4	120	18	8		10				1	102	залік	2	

Мета та завдання навчальної дисципліни

Нормативне регулювання містобудівної діяльності ставить на меті формування повноцінного безпечного середовища життєдіяльності людини за умови збереження або відтворення природного середовища.

Нормування містобудівної діяльності — дисципліна, що вивчає структуру і організацію нормативного регулювання, планування та забудови територій, нормативно-правові акти, державні та галузеві будівельні норми, стандарти і правила. Дисципліна передбачає вивчення теоретико-методичних та нормативно-правових основ організації нормування містобудівної діяльності; дослідження досвіду нормування в зарубіжних країнах.

Мета дисципліни - освоєння основних понять, змісту і структури бази нормативно-правових актів з питань регулювання планування та забудови територій, вивчення містобудівного законодавства, державних та галузевих будівельних норм, стандартів і правил; ознайомлення з принципами організації нормування в містобудуванні і просторовому плануванні.

Курс передбачає необхідність систематичного освоєння студентами теоретичного матеріалу та набуття навичок рішення окремих питань, а також застосування комплексу отриманих знань при виконанні індивідуальних завдань. Це визначає значний обсяг самостійної роботи студентів, включаючи вивчення необхідної літератури, вміння формувати власну точку зору та використовувати отримані знання для аналізу практичних ситуацій. При цьому виникає необхідність систематичного поточного контролю освоєння змісту курсу в формі обговорення контрольних питань, рішення задач, виступів з доповідями.

Завдання дисципліни:

- освоєння понятійного апарату нормативного регулювання містобудівної діяльності;
- вивчення структури бази нормативно-правових актів з питань регулювання планування та забудови територій, особливостей їх формування;
- вивчення містобудівного законодавства, державних та галузевих будівельних норм, стандартів і правил;
- ознайомлення з принципами організації нормування в містобудуванні і просторовому плануванні;
- формування у студентів системи уявлень про основи нормування містобудівної діяльності;
- отримання практичних навичок для визначення нормативних параметрів окремих показників при просторовому плануванні.

Студент повинен:

знати:

- базові категорії та поняття дисципліни «Нормування містобудівної діяльності»;
- зміст і структуру бази нормативно-правових актів з питань регулювання планування та забудови територій;

- сучасні підходи до нормативного регулювання містобудівної діяльності;
- загальні засади організації та запровадження нормативно-правових актів;
- нормативне і правове забезпечення нормування містобудівної діяльності;
- особливості містобудівного законодавства;
- основні положення державних та галузевих будівельних норм, стандартів і правил.

вміти:

- володіти понятійним апаратом бази нормативно-правових актів з питань регулювання планування та забудови територій;
- використовувати отримані в процесі навчання знання та практичні навички при оцінці містобудівних рішень;
- ефективно використовувати нормативні документи при прийнятті управлінських рішень;
- розв'язувати ситуаційні задачі щодо нормування окремих параметрів в містобудівній практиці.

Компетентності студентів, що формуються в результаті засвоєння дисципліни

Код	Зміст	Результати навчання
ІК	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.	ПРН02. Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення. ПРН04. Використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування.
ЗК03	Здатність розробляти та управляти проектами.	ДПРН01. Застосовувати сучасні механізми і технології державного та публічного управління у процесі забезпечення формування та/або реалізації державної політики у сфері містобудівної діяльності на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.
СК07.	Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування	ДПРН02. Готувати проекти
ДСК01	Здатність застосовувати сучасні механізми і технології державного та публічного управління у процесі забезпечення формування та/або реалізації державної політики у сфері містобудівної діяльності на загальнодержавному, регіональному та	

	місцевому рівнях.	управлінських рішень органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових та службових осіб у сфері містобудівної діяльності, просторового планування та забудови територій, кваліфіковано оцінювати та застосовувати чинні законодавчі акти, що діють у згаданих сферах державного управління.
ДСК02	Здатність готувати проекти управлінських рішень органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових та службових осіб у сфері містобудівної діяльності, просторового планування та забудови територій, кваліфіковано оцінювати та застосовувати чинні законодавчі акти, що діють у згаданих сферах державного управління.	управлінських рішень органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових та службових осіб у сфері містобудівної діяльності, просторового планування та забудови територій, кваліфіковано оцінювати та застосовувати чинні законодавчі акти, що діють у згаданих сферах державного управління.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль 1. Нормативне регулювання планування та забудови територій

Лекція 1. Містобудівна діяльність. Основні терміни і поняття

- 1.1. Поняття містобудівної діяльності.
- 1.2. Головні напрямки містобудівної діяльності.

Лекція 2. Регулювання містобудівної діяльності .

- 2.1. Структура нормативно-правової і нормативної бази
- 2.2. Нормативно-правові акти у сфері містобудування.

Лекція 3. Законодавче регулювання містобудівної діяльності.

- 3.1. Закон «Про основи містобудування»
- 3.2. Закон «Про регулювання містобудівної діяльності».
- 3.3. Нормативне регулювання планування та забудови територій.

Лекція 4. Підзаконні нормативно-правові акти.

- 4.1. Постанови Кабінету Міністрів.
- 4.2. Накази Міністерств та інших центральних органів влади

Змістовний модуль 2. Нормування і стандартизація в будівництві

Лекція 5. Державні будівельні норми.

- 5.1. Поняття «будівельні норми». Закон «Про будівельні норми».
- 5.2. Організація нормування в будівництві.
- 5.3. Базові організації з науково-технічної діяльності.
- 5.4. Оприлюднення ДБН.

Лекція 6. Структура ДБН.

6.1. Система нормування та стандартизації у будівництві.

6.2. Групи ДБН.

Лекція 7. ДБН «Планування і забудова територій».

7.1. Основні положення ДБН Б.2.2-12:2019.

7.2. Порівняння старої і нової реакції ДБН.

Лекція 8. Державні стандарти, норми і правила.

8.1. ДСТУ.

8.2. ДержСанПіН.

Лекція 9. Розпорядчий і параметричний методи нормування.

8.1. Розпорядче нормування.

8.2. Параметричне нормування.

8.3. Порівняння методів.

Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Аналіз структури нормативно-правових актів в містобудуванні	2	2
2	Закріплення основних понять і вивчення напрямів містобудівної діяльності	2	
3	Аналіз основних положень Закону «Про основи містобудування»	2	2
4	Аналіз основних положень Закону «Про регулювання містобудівної діяльності»	2	
5	Ознайомлення з принципами нормативного регулювання забудови територій	2	2
6	Розгляд окремих підзаконних нормативно-правових актів	2	2
7	Вивчення нормативних актів в сфері містобудування	2	
8	Детальне ознайомлення з ДБН в сфері містобудування	2	2
9	Детальне ознайомлення з ДСТУ в сфері містобудування	2	
10	Аналіз переваг і недоліків сучасної системи нормування містобудівної діяльності в Україні	2	
	Разом	20	10

Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Опрацювання літератури з питань нормування містобудівної діяльності.	10	12
2	Аналіз ДБН в сфері містобудування	30	39
3	Аналіз ДСТУ в сфері містобудування	10	12
4	Виконання індивідуального завдання (реферату)	30	39
	Разом	80	102

Розрахунково-графічні роботи, контрольні та індивідуальні завдання

№	Назва та зміст розрахунково-графічної роботи чи завдання
	Індивідуальне завдання №1 «Реферат-доповідь» Підготувати реферат-доповідь за однією з рекомендованих тем.

Перелік рекомендованих тем рефератів-доповідей з дисципліни «Нормування містобудівної діяльності»:

1. Загальні принципи нормативного регулювання планування та забудови територій.
2. Структура нормативно-правової і нормативної бази містобудівної діяльності.
3. Нормативно-правові акти у сфері містобудування.
4. Нормативне регулювання планування та забудови територій.
5. Підзаконні нормативно-правові акти в сфері містобудування.
6. Нормування і стандартизація в будівництві.
7. Державні будівельні норми. Структура.
8. Організація нормування в будівництві.
9. ДБН. Група Б.
10. ДБН. Група А.
11. ДБН. Група В.
12. Аналіз переваг і недоліків сучасної системи нормування містобудівної діяльності в Україні.
13. Розпорядче і параметричне нормування. Порівняння.

Методи контролю

Критерії оцінювання відвідування лекцій та практичних занять

100 балів	Студент працює на заняттях, дає відповіді на запитання та приймає участь в обговоренні питань
0 балів	Студент відмовився від обговорення питань заняття або був неуважним на занятті

Критерії оцінювання відповідей на тестове завдання

100 балів	Правильними є 100 % усіх відповідей студента
80 бали	Правильними є 80 % усіх відповідей студента
60 бали	Правильними є 60 % усіх відповідей студента
40 бали	Правильними є 40 % усіх відповідей студента
20 бал	Правильними є 20 % усіх відповідей студента
0 балів	Правильними є 0 % усіх відповідей студента

Критерії оцінювання виступів на практичних заняттях

100 балів	Студент дав правильну та вичерпну відповідь на поставлене запитання, при цьому показав високі знання понятійного апарату і літературних джерел, уміння аргументувати своє ставлення до відповідних категорій, залежностей та явищ.
80 бали	Студент у цілому відповів на поставлене запитання, але не спромігся переконливо аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, показав незадовільні знання літературних джерел.
60 бали	Студент дав неповну відповідь на запитання, ухилився від аргументувань
0 балів	Студент взагалі нічого не відповів.

Критерії оцінювання позиції «інші активні форми навчання»

Максимальна кількість балів за змістовим модулем	100 % участі
0 балів	Студент не приймав участь

Критерії оцінювання виконання самостійної роботи

Максимальна кількість балів за змістовим модулем	100 % виконання завдання
0 балів	Студент не виконав завдання

Критерії оцінювання виконання індивідуального завдання

100 балів	Студент дав правильну та вичерпну відповідь на поставлене завдання, при цьому показав високі знання
-----------	---

	понятійного апарату і літературних джерел, уміння аргументувати своє ставлення до відповідних категорій, залежностей та явищ.
60 бали	Студент у цілому виконав завдання але не спромігся переконливо аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, показав незадовільні знання літературних джерел; або студент дав неповну відповідь на запитання, ухилився від аргументувань
0 балів	Студент не виконав завдання

Якщо студент набирає за результатами поточного контролю в середньому менш ніж 3 бали, він не допускається до заліку

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання				Сума
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Індивідуальне завдання	Модульний контроль	
~30	~30	~40	~20	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПИТАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЯ

1. Принципи нормативного регулювання планування та забудови територій.
2. Структура нормативно-правової і нормативної бази містобудівної діяльності.
3. Основні нормативно-правові акти у сфері містобудування.
4. Підзаконні нормативно-правові акти в сфері містобудування.
5. Положення Закону «Про основи містобудування» в частині нормування містобудівної діяльності.
6. Положення Закону «Про регулювання містобудівної діяльності» в частині нормування містобудівної діяльності.
7. Стандартизація в будівництві.
8. Державні будівельні норми. Структура.
9. Організація нормування в будівництві.
10. Оприлюднення нормативних актів.
11. ДБН. Група Б.
12. ДБН. Група А.
13. ДБН. Група В.
14. Розпорядче нормування.
15. Параметричне нормування.
16. Зарубіжний досвід організації системи нормування.

Методичне забезпечення

1. Містобудування. Довідник проектувальника. Видання друге, доповнене. / За заг. ред. д-ра архіт. Т.Ф.Панченко/. К.: „Укрархбудінформ”, 2006. 192 с.
2. Ісаєнко Д.В., Омеляненко М.В. Основи нормування міського середовища. Навч. посібник. Друге видання. К.: КиМУ, 2018. 188 с.

Законодавчі акти

ДБН Б.2.2-12:2019. Планування та забудова територій. К.: Мінрегіон, 2019.

ДБН А. 1.1-1:2009. Система нормування та стандартизації у будівництві. Основні положення – К.: Мінрегіон, 2009.

Конституція України у редакції Закону України від 02.06.2016 р. №1401=VIII. *Відомості Верховної Ради України* (ВВР), 1996, № 30, ст. 141.
URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
(дата звернення : 01.06.2021).

Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 р. № 2768-III [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14> (дата

звернення : 01.06.2021).

Закон України «Про будівельні норми» від 5 листопада 2009 р. №1704-VI [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1704-17> (дата звернення : 01.06.2021).

Закон України «Про Генеральну схему планування території України» від від 07 лютого 2002 р. №3059-III [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3059-14> (дата звернення : 01.06.2021).

Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21 травня 1997 р. №280-97/ВРю URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення : 01.06.2021).

Закон України «Про основи містобудування» від 16 листопада 1992 р. №2780-XII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2780-12> (дата звернення : 01.06.2021).

Закон України «Про планування та забудову територій» від 20 квітня 2000 р. №1699-III [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1699-14> (дата звернення : 01.06.2021).

Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» від 17 лютого 2011 р. №3038-VI [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17> (дата звернення : 01.06.2021).

Перелік центральних органів виконавчої влади, до повноважень яких належить питання нормування у будівництві (редакція станом на 03.04.2019): затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2010 р. №197 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/197-2010-п> (дата звернення : 01.06.2021).

Порядок нормативної грошової оцінки земель населених пунктів [Електронний ресурс]: Затв. Наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 25 листопада 2016 р. №489 [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1647-16> (дата звернення: 01.06.2021).

Рекомендована навчально-методична література

1. Омельяненко М.В. Законодавство та архітектурно-проектна справа. Навч. посібник з грифом МОН України (лист 1/11-4724 від 09.06.2011). К.: НАУ, 2016. 256 с.

2. Зелена книга. Системний перегляд ефективності державного регулювання. Параметричне нормування у будівництві. Д. Барзилович, І. Лагунова, І. Бардасова, С. Буравченко, А. Нечепорук, О. Медведчук, О. Марушева, В. Колесник, Офіс ефективного регулювання BRDO, 2020. 92 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Київського національного університету будівництва і архітектури. URL: <http://library.knuba.edu.ua/>.

2. Освітній сайт КНУБА. URL: org2.knuba.edu.ua.

3. Центральна наукова бібліотека ім. В. Вернадського. URL:

<http://www.nbuu.gov.ua/>.

4. Державні галузеві та будівельні норми. URL:
<https://www.minregion.gov.ua/napryamki-diyalnosti/building/tech-reg/normuvannia/derzhavni-ta-galuzevi-budivelni-normi/>.

5. Перелік нормативно-правових актів у сфері містобудування. URL:
<https://www.minregion.gov.ua/napryamki-diyalnosti/building/derzhavniy-arhitekturno-budivelnyy-kontrol-ta-naglyad/normativno-pravove-regulyuvannya/perelik-normativno-pravovih-aktiv-u-sferi-mistogbuduvannya/>.